

De kracht van het “volledig mens” zijn.

Mensbeeld

Aan de aantasting van de klassieke burgerrechten ligt een veranderend mensbeeld ten grondslag, dat ik hier in 3 elementen wil uiteenzetten. In dat veranderend mensbeeld zijn grondrechten en de bescherming ervan niet meer van belang, alleen nog een instrumentele rationaliteit die de mens als object van noodzakelijk ingrijpen door onpersoonlijke instituties ziet om de boel leefbaar te houden volgens de criteria van het nieuwe mensbeeld.

Wat ik vervolgens wil doen is hier een ander mensbeeld tegenover stellen en de grondrechten in het kader stellen van dat mensbeeld

1. Het nieuwe bekeren

Zoeken, ondervinden, leren, ontwikkelen, dat zijn de ingrediënten om te komen tot het volledig mens zijn.

Een volledig mens zijn, worden, is een onvoltooid proces. Het zal nooit bereikt worden omdat een mens nooit volledig is.

Het misverstand in onze tijd is het idee dat er verschillend soort mensen zijn, zoals “criminele”, mensen, oftewel slechte mensen en goede mensen. In dat kader:

We moeten er met zijn allen voor waken dat er geen slechte mensen zijn.

We moeten zodanig opvoeden dat er geen slechte mensen kunnen komen.

We moeten slechte mensen uit onze gebieden weren.

We moeten ons beschermen tegen slechte mensen.

We moeten slechte mensen filteren. We moeten slechte mensen apart zetten, met een omheining eromheen.

We moeten al onze kennis en know how samenbrengen om te zorgen dat we niet verrast, overvallen kunnen worden en bedreigd door slechte mensen.

We worden omringd door slechtheid en slechte mensen.

We zijn naïef als we dat niet onderkennen.

We zijn reeel als we uitgaan van de slechtheid van de mens en ons daar met al onze middelen tegen wapenen.

De ander heeft het op ons gemunt. Wil geld uit ons slaan, wil ons onze bezittingen afpakken, die we met moeite verworven hebben, onze rijkdom, onze vrijheid.

We zijn zo bang te verliezen wat we hebben dat we overal aanvallen zien.

We voelen ons constant aangevallen en bedreigd.

Dat noemen we realiteit.

We noemen onszelf, ons soort mensen, goed, we weten dat wij “goed” zijn, wij zijn de goedheid zelf en hebben niets (aan slechtheid) te verbergen.

We moeten de ander “bekereren”, van hen een ander mens maken, een mens zoals wij zijn om niets meer van de ander te vrezen te hebben. Dat kunnen we doen met zachte maatregelen, maar ook met harde maatregelen.

Harde maatregelen zijn maatregelen waarmee we diep ingrijpen in het leven van de ander, de ander beletten zich nog verder te ontwikkelen in een richting die wij verkeerd vinden. Dwang moet hierbij worden toegepast omdat de ander niet naar ons wil luisteren, zeker niet als we hem “zacht” dwz met overreding, of argumenten, of met hulp of steun proberen in onze richting te veranderen.

Dwang is nog de enige methode die kan worden toegepast in een wereld waarin slechtheid constant op de loer ligt en waarin we de ander op een andere manier niet meer kunnen bereiken. Dwang wordt dan niet door ons toegepast maar door zgn instituties die we daartoe in het leven hebben geroepen.

We vinden dan dat "onorthodoxe" methoden moeten worden toegepast, om anderen op de "goede" weg te krijgen, zo niet goedschiks dan kwaadschiks.

Onorthodox noemen we datgene wat op het eerste gezicht "werkt" voor the time being. Er wordt niet verder gekeken dan het eerste gezicht. En het eerste gezicht wil zeggen dat degenen die de macht hebben om te bepalen of het werkt dat stellen dus bv media, de politieke ambtsdragers, bestuurders, niet degenen die evt last ondervinden of de last veroorzaken.

Dus als iemand met een aantal anderen "vervelend" rondhangt of "hinderlijk" samenkomt, krijgt men een boete, er wordt een antihang signaal opgehangen of men drijft de club uiteen en men krijgt een hangverbod ed. Niet vraagt men zich af: voor wie vervelend, voor wie lastig, hoe komt het dat deze mensen hangen, is dat hangen misschien juist nuttig of leuk etc... Een dergelijk doorvragen, doordenken wordt al gauw "orthodox" oftewel ouderwets gevonden.

2. De onpersoon

De mens is niet langer een persoon, maar een onpersoon. Een onpersoon is een kaart, die je kan lezen, een soort chipkaart.

Je kan precies lezen al bij de geboorte wat er in en op de kaart staat en wat dat voor iemands leven betekent.

Je leest iemands dna, dat je ook kan opslaan zodat je meteen bij de geboorte weet wat je "in huis" hebt. Daar kan je dan mee rekening houden.

Bv iemands slechte neigingen, criminele geneigdheid, gevoeligheid voor bepaalde ziekten, wat handig is uit het oogpunt van epidemiologie en maatschappelijke gezondheidszorg, maar ook met het oog op erfelijke overdracht, zodat mensen met bepaalde ziekten wordt afgeraden kinderen te krijgen of evt gedwongen zouden kunnen worden gesteriliseerd te worden (zie discussie sterilisatie zwakbegaafden).

De mens, de individu is geen raadsel meer, is eendimensionaal geworden.

Je kan precies weten wat je van zo'n onpersoon of kaart kunt verwachten.

Zo iemand stelt je niet meer voor verrassingen en kan dus ook geen gevaar meer vormen.

Je kan ook ongelimiteerd proeven met zo iemand doen. Zo iemand is een gemakkelijk en zuiver wetenschappelijk object geworden.

Interpretaties van empirisch onderzoek op dit soort onpersonen zijn altijd eenduidig en helder, niet voor meerdere uitleg vatbaar.

Zijn wij dwz ben ik een onpersoon?

Of zijn alle anderen dat, maak ik alle anderen tot onpersoon?

Ben ik de mol? Dat is de vraag, moeten alle anderen bang voor mij zijn omdat ik stiekum een andere agenda heb en anderen kan bedreigen? (zie sprookje van deze tijd bijgevoegd)

De onpersoon is ook een exhibitionist. Dwz alles wat privé is is ook publiek.

Er mag geen verschil zijn tussen privé en publiek. Er kunnen dus bv geen familiegeheimen meer zijn. Alles moet naar buiten kunnen worden gebracht.

Als dat niet kan zou daaruit blijken dat men wat te verbergen heeft.

Dat risico kunnen we als samenleving niet nemen, zie hierboven bij de dreiging van slechte mensen.

3. De mens is een aap.

De mens is niet anders dan een aap of misschien een worm.

Vroeger moest er een ideologie aan te pas komen om mensen die bv tot een bepaalde minderheidsgroep behoren, eerst als beest of bacterie, dus onmens te zien om vervolgens een dergelijke groep te kunnen uitroeien.

Nu hoeft dat niet meer.

Wetenschappelijk is aangetoond dat wij mensen niets bijzonders hebben als we onszelf vergelijken met dieren, wij zijn een diersoort als de anderen.

Waarom zouden wij extra bescherming moeten genieten?

Integendeel: in een aap of een olifant is nog iets bijzonders iets natuurlijk iets wat beschermd moet worden te zien, in een mens niet.

Dierenrechten zijn in, mensenrechten zijn uit.

Mensen hebben hun recht verspeeld lijkt het wel.

Als we dieren zijn hoeven we ook geen verantwoordelijkheid meer te dragen.

Dat kunnen we niet dragen net zo min als dieren.

Zo'n erkenning is alleen maar reeel.

De realiteit gebiedt ons te zien dat mensen er een potje van hebben gemaakt, de aarde uitgebuit en verwoest en veel te hoge pretenties hadden. Voorzover ze pretenties hadden was de theorie altijd heel anders dan de praktijk, neem het christendom, neem ook het humanisme. Onder de vlag de beschaving te brengen, werden hele groepen autochtone bewoners uitgemoord aan de drugs of de alcohol gebracht etc. Kortom laten we onszelf maar eens "neerhalen". Al onze beschavingspretenties laten vallen. Niet onze cultuur vertrouwen maar afgaan op het toeval in de natuur. Niet meer pretenderen dat we ons leven richting geven, maar toegeven dat we weinig tot niets in de hand hebben, dat we een "product" zijn van de toevalligheden in de natuur..

We moeten onszelf niet meer of hoger achten dan dieren.

Onze belangrijkste drijfveer is net als bij dieren de voortplanting.

Daar hoeven we niet bij na te denken. Onze drijfveer is net als bij dieren: overleven,

Daar gaat het om en niet langer de Hoevraag, hoe overleef je?

Die hoevraag is meteen een ethische vraag en dieren hebben geen ethiek, dus wij ook niet (meer).

Als we zo leven, kunnen we veel bescheidener zijn en dichter bij de natuur.

Anderzijds zullen we ook moeten toegeven dat we elkaars wolven zijn en daar moeten we dan natuurlijk wel maatregelen voor treffen.

Hobbes is in tijden niet zo IN geweest.

Ander mensbeeld

In een ander mensbeeld, humanistisch genoemd, is de mens als persoon van jongs af aan bezig zichzelf te vormen, te ontwikkelen.

Daartoe heeft die mens (bewegings)ruimte nodig, denkruimte, ruimte om zichzelf te kunnen zijn, uit te vinden wat dat zelf is, ruimte om fouten te maken, misschien zelfs anderen tot op zekere hoogte kwaad te doen.

Zeker als men nog minderjarig is moet die ruimte er zijn.

Ruimte om te vallen en weer op te staan, ruimte om de eigen plaats te bepalen.

Gedachten moeten kunnen worden gevormd, gevoelens moeten kunnen worden geuit en dat altijd in contact met (relevante) anderen.

Juist die anderen zijn zo belangrijk ter toetsing en scherping van het eigen denkvermogen en de eigen meningsvorming.

Meningsuiting en communicatie is dus van wezenlijk belang voor de gedachtenbepaling.

Dat was de denklijn van de grote verlichter Kant.

In dat totale plaatje moet ook integriteit van het lichaam worden gezien.

De ruimte om jezelf te zijn, te worden geldt ook voor de ruimte om je lichamelijke zelf te zijn en te worden.

Als je niet kan beschikken over het eigen lichaam of wanneer ieder moment daarop inbreuk kan worden gemaakt, kun je nooit volledig mens worden in die zin.

Het is in het kader van een dergelijk mensbeeld dat de klassieke grondrechten van wezenlijk belang zijn.